

På morgonen den 15 augusti 1955, då Skansen ännu var folktomt och solen, liksom så många gånger förut under denna underbara ljuva sommar, sken från en molnfri himmel och kastade sina strålar över Skansens förtjusande höjder, körde en långtradare av väldiga dimensioner in på platån på Solliden. Det hade inte varit lätt för detta otympliga fordon att arbeta sig upp för de rätt så branta backarna - det var en stor lastbil med en ännu större skåpbil på släp, som vägde sina dryga 35 ton - men det hade lyckats. Lasten bestod av en hel anläggning för en s.k. "Vattenorgel" - väldiga järnkonstruktioner, maskiner, kraftiga rör o.s.v. Otaliga, av strålkastare i alla färger belysta, vattenkaskader och fontäner, bilda en tavla av obeskrivlig prakt, och samtidigt, som fontänerna spela, hör man orgelmusik. Denna nya attraction ville Skansenledningen visa Stockholmarna så snart de mörka höstkvällarna börja, varje kväll, några veckor framåt.

Institutionens ledande personal hade infunnit sig för att hälsa den långväga resenären välkommen; den kom ju från självaste Amerika - visserligen via Göte - borg - men ursprungslandet var U.S.A. Chauffören vi - sade sig vara fransman, ty långtradaren hörde hemma i Paris. Med honom följde en ingenjör från firman - den var engelsman, - en expert på området, som var italienare och ^{en}montör, som visade sig vara tysk. Det var då / representanter för 4 nationer, som hade sam - lats här, nästan som i Genève. Hur dessa herrar till - sammans hade klarat resan från Göteborg utan att kunna ett enda svenskt ord, förblev en gåta, men så mycket gladare blev de, när de hoppade av bilen. Skansen förfogar över folk, som talar alla språk, - och nu kunde de berätta om sina äventyr, sina upp - drag och sina önskningar. De voro alla trevliga unga men, och kontakten upprättades omedelbart. Under ti - den hade en representant för expeditiionsfirman in - funnit sig, - och så kunde man ta itu med lossningen. Men ack! så enkelt gick det inte.

Det visade sig, att långtradaren var adres - serad till "frihamnen", och att bilarna voro ej bara låsta, utan också plomberade med plomber från tull -

verket i Göteborg. Att bryta en plomb, gick ju inte
an, - det skulle ju betyda att bryta mot lagen, och
att riskera sin frihet i detta välsignade fria land,
ville nog ingen. Svensken är ingen lagbrytare, han
lyder lagen, ja han lyder den minsta förordningen av
den minsta överheten, och skulle det infalla regering -
en, med hjälp av riksdagen, stipulera en lag, att alla
svenskar varje morgon mellan 8 och 10 skulle gå på
händerna med sulorna i vädret - var lugn, de skulle
göra det. De komma att tvinga sina utländska

förbindelser att sluta med annonseringen i tid -
ningarna om sina utmärkta viner, de komma att betala
1.75 för en smörgås på restaurangen för att få
dricka en flaska öl, - ett öl, som varje dansk,
varje tysk, ja varje människa i hela världen får
dricka fritt så mycket det henne behagar.

så få - till Röda Längan, dettanågot gammalmodiga, men
trevliga Huvudkontor. Det hade gjort sig bra, om nå -
gon hade kommit på tanken att skicka efter ett spel -
mannalag, som skulle kunnat marschera framför dem,
och som säkerligen hade imponerat på utlänningarna,
men ingen tänkte på det, man tänkte bara på tullen.
Då hördes en röst säga: "Varför skall vi gå till

tullen i Frihamnen, när vi har vår egen "Tull"?
De initierade förstod nog meningen. Ju, Skansen
har sin egen "Tull", men denne har icke något
K.Maj's förordnande och är icke befullmäktigad
att bryta tullplomber på långtradare.

Speditören började ringa, först hem till
kontoret, sedan till Frihamnen, till tullkammaren
där, till tullförvaltningen u.s.v. Man kunde förstå,
att de personer, han talade med, ej hade någon möj -
lighet att bestämma något, de hänvisade till andra,
och när så någon annan var på tråden, så fick spe -
ditören börja om på nytt, förklara vad det gällde
och s.v. Några av skansens herrar, som hade be -
kanta i Frihamnen, grepo nu in och började ringa
i andra telefonapparater. Den söta dalkullan i
växeln, som inte var insatt i vad som pågick, trod -
de att det hade hänt en olycka.

Av alla dessa samtal framgick det så små -
ningom, att Tullen fordrade, att långtradaren, ef -
tersom den var adresserad till Frihamnen, ovill -
korligen måste köra ned till Frihamnen. Slutligen
kom en av Skansenherrarna i förbindelse med en
tullöverkontrollör, vilken tydligen hade makt

att avgöra, vad i detta, till synes enkla, men i för -
mellt hänseende komplicerade fall, skulle göras. Han
tyckte också, att det icke skulle vara otänkbart, att
låta ett par tulltjänstemän åka upp till Skansen för
att utklarera långtradaren, men - så tråkigt och så
förargerligt - klockan var en kvart i tolv. På klock -
slaget 12 började hans semester, och på en kvart var
det omöjligt för honom att hinna med att ordna en ex -
pedition av tulltjänstemän för ett uppdrag utanför
Frihamnen; så att det nog inte fanns något annat att
göra, än att låta långtradaren köra ned till Frihamnen.
Skansens herrar och ^{ej blott} damer, ~~blom~~ ha att göra med allmen -
heten utan också med överheten, som är tränade och
vet precis, hur man skall tala med en högre tjänste -
man eller t.e. hur man skall ordna en placering vid
en stor middag - ~~///~~ man har ju haft själva Konungen
som gäst vid högtidsmiddagen, när Sollidens nya re -
staurant invigdes, - förlora icke så lätt kontenansen.
Den ifrågavarande herren svarade i de mest hövliga
ordalag, att han hade full förståelse för tullöver -
kontrollörens resonemang och förklaring, ty var det
fråga om "semester", så insåg han fullkommligt, att
något, som kunde inverka på semestern, naturligtvis

icke fick förekomma. Det såg nästan så ut som om han bockade sig framför telefonapparaten. En av hans kolleger påpekade dock, att han icke hade bockat sig för tullöverkontrollören, utan för Sveriges nye avgud, Hans Majestät "Semestern".

Det var ett styvt arbete för den franska chauffören att komma ut genom Skansens portar, det var svårare att köra ned, än upp för backarna. Men allting gick väl, och långtradaren gav sig i väg. Under tiden hade det blivit lunchdags, och hela sällskapet begav sig till lunchen, som väntade.

Klockan var närmare tre, när ett bud kom från Frihamnen, som meddelade, att långtradaren var på väg tillbaka till Skansen, och det dröjde icke länge, förrän den uppenbarade sig åter på Sollidens platå. Den hade lyckligt klarat backarna för tredje gången. Med långtradaren anlände samtidigt en tullkontrollör, en kamarskrivare och en kvinlig kontorist för att i enlighet med föreskrifterna avlägsna plomberna från vagnarna.

Då visade det sig, att långtradaren hade kört in på frihamnsområdet innanför staketet, gjort en sväng där och stannat för att invänta närmare instruktioner. Efter ca 2 timmar hade papperen passerat alla nödvän -

diga instanser, allt, som behövdes, var gjort, och
långtradaren fick återvända till Skansen med obrutna
plomber, dock under bevakning av trenne tulltjänstemen.

Om detta inte hade hänt inför ögonen av så
många, skulle man kunna tro, att det icke var sant.

-o-o-o-o-o-